

הנחיות להוראת המצגת "מכירים את המרכז"

קהל היעד: כיתות ו-ט

ברוכים הבאים למשחק "מכירים את המרכז". מטרת מצגת זו היא להכיר את אזור מרכז ישראל וללמוד עליו בדרך חווייתית ומזמינה. המצגת כוללת שתי פעילויות מרכזיות:

1. משחק גרירה של שמות מקומות במרכז על מפת ישראל, המאפשר התמצאות מרחבית באזור הנלמד.
2. חידון טריוויה "מקומות ואתרים", ששאלותיו מתבססות על נקודות ציון ברחבי המרכז ועל ידע גאוגרפי.

בהמשך לפעילות במצגת זו, מומלץ להעביר בכיתה גם את מצגות המשחקים "מכירים את הצפון" ו"מכירים את הדרום".

סדרת המצגות "מכירים את ישראל" מתאימה ביותר כפתיח לנושא או לסיכום נושא, או כפעילות העשרה חשובה מחוץ לתכנית הלימודים – "התמצאות בארץ וידעת הארץ".

שקופית פתיחה

בשקופית זו מוצגים נושא המשחק ומפה של ארץ ישראל.

ניתן לפתוח את השיעור בשאלות כגון אלה:

- מי מכם טייל וביקר במקומות מיוחדים במרכז הארץ? באילו מקומות ביקרתם? אילו צורות נוף וצבעים זכורים לכם או מוכרים לכם מהאזור הזה?
- מה ידוע לכם על אזור זה? איפה הוא ממוקם על מפת ארץ ישראל?
- אילו ערים גדולות נמצאות במרכז?
- אילו שמות מושבים וקיבוצים מוכרים לכם מאזור המרכז?

שקופית 2

בשקופית זו מופיעים שני חצים: האחד - "על המפה" - מוביל למשחק גרירה של שמות מקומות אל מפת אזור המרכז, והשני - "מקומות ואתרים" - מוביל למשחק טריוויה העוסק במקומות השונים באזור המרכז. תוכלו לבחור אם להתחיל במשחק הגרירה של שמות מקומות או במשחק הטריוויה באמצעות לחיצה על אחד החצים.

מומלץ לשחק קודם במשחק הגרירה ("על המפה"), כדי לוודא

שלתמידים יש הבנה מרחבית של האזור הנלמד. עם זאת, במהלך המשחק ניתן לנווט בחופשיות למשחק האחר באמצעות הלשוניות שבראש שקופית המשחק. (למשל, ניתן לגרור חלקית על המפה ולאחר מכן ללחוץ על הלשונית "מקומות ואתרים" ולעבור מיד למשחק הטריוויה. חשוב להדגיש שאם לא מסיימים את שלב הגרירה על המפה, הנתונים שהוזנו לא יישמרו בעת מעבר למשחק הטריוויה "מקומות ואתרים").

חלוקה לקבוצות: מומלץ לחלק את הכיתה לשלוש קבוצות, ובכל פעם נציג מכל קבוצה יגיע בתורו ויענה על השאלה הרלוונטית. כדי להוסיף מתח למשחק, אפשר לתת ניקוד על תשובה נכונה.

מהלך המשחק "על המפה"

במשחק הזה התלמידים מתבקשים לגרור שם של מקום במרכז אל המקום המתאים על גבי מפת אזור המרכז. מומלץ להזמין בכל פעם נציג שיצביע על המקום במפה ולאחר מכן יגרור אליו את שם המקום. גרירה מתאפשרת אך ורק למקום הנכון. בגרירה למקום הנכון יופיע דגל על המפה וייפתח חלון מידע. מומלץ לבקש ממתנדבים להקריא את הכתוב. לאחר מכן, כדאי לשאול את התלמידים אילו פרטים נוספים הם יודעים על המקום. לחיצה על ה-X המופיע בחלון המידע תסגור אותו, ויופיע שם חדש שיש לגרור אל המפה.

הערה: הצבעים במפה אינם מעידים על גובה טופוגרפי.

ניקוד: במשחק הגרירה "על המפה" אין אפשרות ניקוד מובנית במצגת, אך המורה יכול לערוך טבלת ניקוד על הלוח. אם החלטתם לשחק במשחק בקבוצות, ניתן להמליץ על עזרה לנציג הקבוצה במקרה הצורך (כדוגמת "גלגלי הצלה"). הנציג הנבחר יכול להיעזר בחברי קבוצתו, לדוגמה בניחוש "חם-קר" או ברמז.

מהלך המשחק "מקומות ואתרים"

במשחק זה התלמידים מתבקשים לענות על שאלות טריוויה העוסקות במקומות ובאתרים באזור מרכז הארץ. גם במשחק זה מומלץ להזמין נציג מכל קבוצה שיבחר אזור במרכז הארץ ויענה על השאלה הנוגעת לו. כדי לפתוח את שאלת הטריוויה יש ללחוץ על הדגלון הכחול של האזור המבוקש. על הנציג לקרוא את השאלה ולנסות לענות עליה, ואם אינו יודע את התשובה הוא יכול להתייעץ עם חברי קבוצתו. תשובה נכונה תסומן בירוק ותשובה שגויה תסומן באדום, ותינתן הזדמנות נוספת לענות על השאלה עד

למציאת התשובה הנכונה (אולם יש הבדל במתן הניקוד). בסיום המענה על השאלה יש ללחוץ על ה-X כדי לשוב למפת אזור המרכז.

ניקוד: במשחק הטריוויה "מקומות ואתרים" המורה יכול להזין ניקוד ידנית בתוך המצגת.

המלצה: מומלץ לנקד שלוש נקודות לתשובה שנענתה נכונה בניסיון הראשון, שתי נקודות לתשובה שנענתה נכונה בניסיון השני, ונקודה אחת לתשובה שנענתה נכונה בניסיון האחרון. את הניקוד המורה מזין ידנית בתיבת הטקסט שלייד שם הקבוצה.

שאלות סיכום למצגת:

- מה המקום החביב עליכם באזור המרכז? מכל המקומות שראיתם, באיזה הכי הייתם רוצים לבקר?
- כמו כן, ניתן לשאול שאלות התמצאות מרחבית, כמו: איזה אזור צפוני יותר, הרי יהודה או הרי שומרון? איזה אזור מזרחי יותר, מדבר יהודה או מישור החוף התיכון?

פעילות הרחבה

- עבודה על המצגות האחרות בסדרה "יוצאים לטייל בישראל" (אזור הצפון ואזור הדרום).
- מצגת נוספת של פרזנטציה בריבוע: "מכירים מקומות בישראל". ראו קישור:

<http://itu-presentation.cet.ac.il/ShowItem.aspx?ItemID=da9195fd-fc14-40c8-baad-4a2a57970516&lang=HEB>

- כל תלמיד/ זוג/ שלשה יכולים לבחור מקום אחד שעניין אותם וסקרן אותם במיוחד, להתמקד בו ולהרחיב את הידע עליו. ניתן להכין מצגת ולהציגה בפני הכיתה.

בהצלחה!

צוות גאוגרפיה של מטה